

YTTRANDE
2019-10-02

Dnr O 1-2019

Institution som begärt yttrande

Lunds universitet
Box 117
221 00 Lund

Bakgrund

Lunds universitet har genom en skrivelse som inkom den 15 februari 2019, på anmodan av [REDACTED] [REDACTED] begärt yttrande från Expertgruppen för oredlighet i forskning vid Överklagandenämnden för etikprövning. I skrivelsen hänvisas till anklagelser från [REDACTED] [REDACTED] Uppsala universitet mot [REDACTED] verksam vid Centrum för teologi och religionsvetenskap, Lunds universitet. [REDACTED] gör gällande att en projektansökan från [REDACTED] utgår från [REDACTED] arbete utan hänvisningar till honom. [REDACTED] menar vidare att det finns sådana påtagliga likheter mellan hans populärvetenskapliga artikel "Romerska skräckhistorier om tidig kristendom: incest, spädbarnsmord och kannibalism" och [REDACTED] artikel "Orgier, kannibalism och hädiska riter: den svarta mässan från antiken till idag" att det är fråga om plagiat.

Nämnden för utredning av oredlighet i forskning vid Lunds universitet har inlett en förberedande undersökning. Inom ramen för denna utredning har såväl [REDACTED] som [REDACTED] yttrat sig. Lunds universitet har förordnat professor Catharina Raudvere, Köpenhamns universitet, till sakkunnig i ärendet. Catharina Raudvere inkom med sitt yttrande den 20 januari 2019.

Expertgruppen utsåg den 6 maj 2019 professor Thomas Kazen, Teologiska Högskolan Stockholm, till sakkunnig i ärendet. Thomas Kazen inkom den 17 augusti med sin slutrapport. Rapporten har skickats till [REDACTED] och [REDACTED] för möjlighet till replik. [REDACTED] [REDACTED] har därefter inkommit med kommentarer och [REDACTED] har avböjt att ge kommentar.

Expertgruppens bedömning

[REDACTED] har ifrågasatt Thomas Kazens opartiskhet och menar att denne har nära anknytning till [REDACTED]. Inom ett relativt litet forskningsfält är det oundvikligt att personer har kännedom om varandra. Frågan om eventuellt jäv har kontrollerats med Thomas Kazen innan uppdraget påbörjades. Expertgruppen konstaterar att Thomas Kazens samarbete eller

kontakter i övrigt med någon av de i ärendet involverade personerna inte är av den arten att det finns skäl att ifrågasätta hans opartiskhet.

Thomas Kazen anför i sin rapport kritik mot [REDACTED] i olika avseenden för avvikelser från god vetenskaplig sed. Kritiken består bl.a. i att [REDACTED] arbete i vissa delar – en projektbeskrivning och en populärvetenskaplig artikel – ligger nära [REDACTED] och att [REDACTED] inte har hänvisat till [REDACTED] i den utsträckning som kan förväntas. Thomas Kazen menar att likheterna är så pass stora, att [REDACTED] borde ha refererat till [REDACTED] i de aktuella texterna och att han inför arbetet med projektbeskrivningen borde ha samtalat med [REDACTED] om planerna för projektet. Thomas Kazen anser det ovarsamt och olämpligt att lägga sig så nära en annan forskares innehåll, struktur, fokus och tolkningsramar, i synnerhet i en text som saknar referenser, vilket är fallet med den populärvetenskapliga artikeln, där formatet inte tillät referenser. Thomas Kazen menar dock att uppsåt från [REDACTED] sida inte går att styrka och anser inte att oredlighet i forskning kan beläggas.

Expertgruppen konstaterar i likhet med Thomas Kazen att [REDACTED] arbete företer likheter med [REDACTED]. I sin replik på Thomas Kazens rapport menar [REDACTED] att han förvisso har inspirerats av [REDACTED] men även av andra forskare, t.ex. [REDACTED] och [REDACTED], som verkar inom samma fält. Denna invändning kan inte avfärdas. Såsom Thomas Kazen konstaterar i sin rapport är det vanligt att forskare hämtar inspiration från andra inom forskarsamhället, vilket inte ska förväxlas med plagiat. Även om likheter finns, anser Expertgruppen inte att det är visat i ärendet att [REDACTED] har plagierat [REDACTED] arbete och finner inte att det föreligger oredlighet i forskning. Expertgruppen delar dock Thomas Kazens bedömning att viss kritik ska riktas mot [REDACTED] för att inte ha hänvisat till [REDACTED] såsom borde ha skett.

Ärendet är därmed slutbehandlat från Expertgruppens sida.

Detta yttrande har beslutats av Lena Berke, ordförande, Lena Halldenius, Jack Lysholm, Elisabeth Rachlew, Ulrik Ringborg, ~~Göran Sandberg~~ och Elin Wihlborg. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har dessutom närvarat ersättarna Per Carlbring, Jerry Eriksson, Sofia Feltzing, Aleksander Giwercman, Holger Luthman, Björn Petersson och Karin Sporre, kanslichefen Jörgen Svidén samt administrativa sekreteraren Eva Kaaman Modig.

För Expertgruppen för oredlighet i forskning

Lena Berke

Lena Berke

*P Ändring eul. 36 §
Förvaltningslagen. Göran Sandberg
deltog inte i beslutet.*